Pressupostos Les retallades

L'últim despropòsit amb la dependència

El govern espanyol informa Brussel·les que ja prepara l'augment del copagament del 10% al 15%

La llei de la dependència està a punt de rebre una nova patacada, l'increment del copagament del 10% al 15%, pendent des de l'estiu passat. És només l'últim despropòsit d'un llarg historial.

AURI GARCIA MORERA

BARCELONA. Mig d'amagat, enmig d'un pont de cinc dies a Madrid, el ministeri d'Economia va enviar a la Comissió Europea i va publicar a la seva web un document, aprovat pel consell de ministres divendres passat, que inclou novetats sobre la llei de la dependència. En el text, el govern espanyol informa Brussel·les que ja ha començat a elaborar el projecte de reial decret que incrementarà el copagament del 10% al 15% en els pròxims tres anys amb un estalvi de 339 milions aquest any. L'increment ja s'havia anunciat quan es va aprovar la reforma de la llei, el juliol passat, i el fet que passaria del 10% al 15% i s'estalviarien 339 milions el primer any es va saber a l'agost. Però des de llavors el canvi havia quedat aparcat.

El document també detalla que el govern espanyol preveu un estalvi de 1.108 milions aquest any gràcies a totes les mesures derivades de la reforma de la llei aprovada el juliol passat. No es tracta, per tant, d'una nova retallada, sinó d'un nou càlcul de l'abast que tindrà la retallada ja decidida fa mesos, que inclou l'estalvi estatal i també l'autonòmic. Aquest nou càlcul, de fet, és inferior al de l'agost passat, quan el govern espanyol preveia un estalvi de 1.391 milions aquest any amb totes les mesures de la reforma de la llei.

Indignació dels afectats

Els representants de la gent gran i els discapacitats van reaccionar amb indignació davant la confirmació que els usuaris hauran d'aportar encara més diners pels serveis. Enric Ollé, portaveu de la Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya (FATEC), reclamava que es tingui en compte "tot el que està suportant la gent gran avui en dia", i va detallar que "moltes famílies viuen gràcies als estalvis de l'avi, i d'altres van aguantant gràcies a la pensió". El portaveu de la FATEC afegia: "Ja estàvem en contra del copagament de les residències, i si s'augmenta, encara més".

Cinta Pascual, presidenta de l'Associació Catalana de Recursos Assistencials (ACRA), li donava la raó: "En gent gran puc assegurar que hi ha un copagament del 30%. No és que no hi hagi gaire marge, és que no n'hi ha gens". La patronal de les residències va tornar a reclamar ahir que l'estalvi aconseguit amb la reducció de les ajudes per a cuidadors familiars es destini a crear més places concertades a les residències, argumentant que moltes persones grans no poden ser ateses correctament a casa i necessiten un servei professional.

IMPACTE EN CUIDADORS FAMILIARS I EN SERVEIS PROFESSIONALS

La reforma del juliol va retallar un 15% les ajudes als cuidadors familiars i l'aportació estatal als serveis professionals com les places de residència. De manera provisional, les comunitats autònomes han assumir la diferència, però enguany es farà realitat l'anunciat increment del copagament d'aquests serveis, que pot afectar especialment la gent gran. DAVID BORRAT

Previsió
L'estalvi de 1.108 milions és un nou càlcul de la reforma ja aprovada

Correcció
L'agost de l'any passat s'havia previst un ajust de 1.391 milions

Un llarg historial de despropòsits

La llei de la dependència es va dissenyar a partir d'unes previsions errònies, que ràpidament es van veure desbordades, i amb un finançament insuficient, que va fer que les comunitats autònomes hi haguessin d'aportar més recursos dels que els corresponien. A més, les entitats del sector sempre s'han queixat d'un sistema burocratitzat, amb processos farragosos, difícils i lents, i del fet que les ajudes econòmiques per als cuidadors familiars, pensades com una excepció, s'acabessin convertint en majoritàries, en detriment dels serveis professionals.

L'arribada de la crisi i les retallades a Catalunya van provocar un alentiment en la tramitació i un increment de les llistes d'espera, i la victòria de Mariano Rajoy va suposar la sentència definitiva per a la llei. Setmanes després d'arribar a la Moncloa, s'aprovava la suspensió de la incorporació dels dependents moderats. I el juliol passat, una dràstica reforma retallava un 15% les ajudes a cuidadors familiars, els suprimia les cotitzacions i estenia el copagament a discapacitats i rendes baixes. ▬

EL BITLLET

Una llei coixa i esporgada

Explica Teresa Crespo, sempre que se li pregunta, que la llei de la dependència no ha funcionat amb cap govern. Segurament és perquè la norma ja va néixer malgirbada. La presidenta d'Entitats Catalanes d'Acció Social (ECAS) no és l'única que pregona que la mala planificació en el nombre de beneficiaris i un finançament insuficient ha minat la quarta pota de l'estat del benestar. La llei es va parir quan s'albirava l'etapa de recessió i, amb els anys, s'ha anat aprimant. Sense prou recursos per desenvolupar-la, s'ha generalitzat la prestació econòmica per permetre que un familiar cuidi el dependent a casa, quan es plantejava com una solució excepcional. En canvi, l'oferta residencial mai s'ha desplegat com hauria calgut. Coixa i esporgada, l'últim recurs per fer viable la llei és que l'usuari pagui més. Un desori.

JOAN SERRA
CAP DE SOCIETAT

Reaccions

El Govern i els partits catalans, molt crítics

La consellera de Benestar, Neus Munté, va lamentar ahir que la possibilitat de noves reformes en la llei de la dependència "no s'ha tractat i menys consensuat amb les comunitats autònomes", cosa que obliga la Generalitat a ser prudent en les seves valoracions. "No hem pogut analitzar les conseqüències perquè desconeixem el contingut concret d'aquesta proposta", va admetre Munté. Malgrat tot, la consellera va avançar que aquestes noves reformes suposarien "un nou capítol del setge social que practica l'estat espanyol amb les comunitats autònomes". El primer secretari del PSC, Pere Navarro, va assegurar que el govern espanyol "s'ha carregat" la llei, mentre que el secretari general adjunt d'ERC, Lluís Salvadó, va situar els canvis en "l'atac sistemàtic a l'estat del benestar que el govern espanyol està fent els últims anys". Laia Ortiz, diputada d'ICV-EUiA al Congrés, va demanar la dimissió d'Ana Mato, ministra de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat. Alícia Sánchez-Camacho, presidenta del PPC, va replicar que les mesures són doloroses però "necessàries" per complir amb els objectius de dèficit i sortir de la crisi.

Un tractor sense benzina

Les polítiques socials creen ocupació i creixement

Anàlisi

TONI CODINA
DIRECTOR GENERAL TAULA ENTITATS TERCER SECTOR SOCIAL CATALUNYA

Fins a 260.000 llocs de treball a jornada completa el 2010. Era l'estimació del *Llibre blanc sobre l'atenció a les persones en situació de dependència*, publicat per l'Imserso el 2005. Una previsió modesta, ja que la Fundación Alternativas concloïa pocs anys després que el sistema de la dependència podria generar encara 635.000 llocs de treball fins al 2015. Sense recordar les greus deficiències amb què es va posar en marxa el sistema, cal reconèixer que aquelles previsions no eren pas una quimera. Les polítiques socials són un gran tractor d'ocupació i de creixement, i la llei de la dependència n'era el vaixell insígnia. Per aquest motiu –i per molts altres– els experts insisteixen a dir que les polítiques socials són una inversió, i no una despesa.

És per això que l'última retallada de l'Estat en l'àmbit de la dependència, una destralada sense contemplacions que deixa la llei en una situació de mínims, és un error monumental no només des del punt de vista de la cohesió social i del benestar, sinó també del creixement i de la creació d'ocupació, que tant necessitem ara mateix. De fet, podem afirmar que és un capítol més de la política erràtica i errònia del govern Rajoy a l'hora d'afrontar el drama dels 6 milions d'aturats de l'Estat. Perquè sense polítiques de creixement, d'estímul i d'inversió pública, l'ocupació no es recuperarà. I el sistema de la dependència, ben articulat, podria estar tenint un paper molt rellevant en aquesta estratègia. Però ara el tractor l'estan deixant sense benzina.

Aquesta ceguesa política confluеix, en el tema de la dependència, amb dues altres polítiques equivocades. Primer, fer pagar la crisi als més vulnerables, siguin discapacitats, desnonats, aturats o jubilats, en lloc de demanar més esforços als que més poden. I, segon, concentrar les polítiques d'austeritat sobre les comunitats autònomes, que són les administracions que gestionen el gruix de la despesa social.

Rellevància
Ben articulat, el sistema de dependència podria ser clau per frenar l'atur

Impacte
Concentrar les polítiques d'austeritat sobre les autonomies és un error

Una família que percep les ajudes de la llei de la dependència. La Generalitat ha hagut d'assumir el 70% del cost de la norma. MANOLO GARCÍA

El resultat l'estem veient: més atur, més desigualtats socials i més asfíxia de la Generalitat. Si parlem, per exemple, d'una plaça per a una persona amb una gran discapacitat, el preu de referència era fins fa poc de 3.503,91 euros al mes, però l'Estat pagava només el mínim garantit de 177,86 euros, mentre que la Generalitat havia de posar-hi 3.075,14 euros. Si els últims anys el Govern havia hagut d'assumir en conjunt el 70% del cost de la dependència a causa dels incompliments de l'Estat, la nova tisorada l'aboca a una situació encara més insostenible.

Al final tot és una qüestió de prioritats. Mentre que Hollande anuncia que retallarà la despesa militar francesa en 30.000 milions d'euros en cinc anys, Rajoy prefereix eliminar els 1.108 milions de la dependència abans que tocar els 16.492 milions de despesa militar previstos per al 2013, o abans que lluitar d'una manera més contundent contra el frau fiscal, traient de la circulació els bitllets de 500 euros. ■

FORMULA 1
GRAN PREMIO DE ESPAÑA
CATALUNYA
10-11-12 MAIG 2013
Formula 1®

Formula 1® & Barcelona
L'espectacle més vibrant a la ciutat més fascinant

VINE,
HAS DE VIURE'L

Circuit de Catalunya
SI NO VÉNS, NO HAS VIST RES

"The F1 FORMULA 1 logo, F1, FORMULA 1, FIA FORMULA ONE WORLD CHAMPIONSHIP, GRAND PRIX, GRAN PREMIO DE ESPAÑA and related marks are trade marks of Formula One Licensing BV a, Formula One group company. All rights reserved."

Canals de venda d'entrades
Circuit de Catalunya
www.circuitcat.com
902 400 222
ticketmaster
RACC
entradas.com